

KOIDU KELT – in memoriam

15.01.1932–†18.04.2020

18. aprillil 2020 lahkus meie hulgast Koidu Kelt, bioloog-taimefüsioloog, Polli aiandusuuringute keskuse keemialabori pikaägne eestvedaja ja teadur, uurimisasutuse raudvara puuviljade ja marjade keemilise koostise määramisel ja toitainete sisalduse uurimisel.

Koidu Kelt (endise nimega Sõgel) sündis 15. jaanuaril 1932. aastal Kabala vallas Järvamaal.

Ta oli kolmelapselise pere noorim laps. Koidu meenutas lapsepõlvest, ta õppis õe kõrvalt varakult lugema ja ootas pikisilmi kooliaega. 1939. aastal astus ta Kabala algkooli, mille lõpetas kiitusega. Seejärel õppis ta Viljandi tütarlaste gümnaasiumis, mille lõpetas 1949. aastal ning õppis veel ühe aasta Viljandi gümnaasiumis. Peale gümnaasiumi lõpetamist 1950. aastal astus ta Tartu riiklikku ülikooli matemaatika- ja loodusteaduskonna bioloogia osakonda, mille lõpetas 1955. a bioloog-taimefüsioloogina. Lõputöö teema oli: "Lämmastikusisalduse uurimine sootaimedes". Talle meeldisid laboratoorsed uuringud, töötamine valges kitlis. Peale Ülikooli lõpetamist suunati Koidu Kelt Vana-Võidu loomakasvatustehnikumi keemia õpetajaks, kus ta töötas kaks aastat 1955–1957. Peatselt kutsuti teda Polli puuviljandusteaduse keemialaborisse tööle, kus ta sihikindlalt töötas teaduri ja vanemteadurina aastatel 1957–2005. Bioloogia-kandidaadi väitekirja kaitses Koidu Kelt 1968. a teemal: "Õunapuu erinevate pookekomponentide biokeemilisi ja anatoomilis-füsioloogilisi uurimisi Eesti NSV-s."

Töö Polli aiandusuuringute keskuses oli väga mahukas ja mitmekesine. Ta tegeles aastaid Polli teadus- ja uurimisasutuse tutvustamisega, eksponaatide valimise, üles panemise ning näitustega Tallinnas, Viljandis ja ka Pollis igal sügisel. Polli keemialaboris analüüsis ta Polli aedades kasvavaid sorte, seemikuid ja ka rahvaseliksiooni aeda kogutud materjali vilju, selgitamaks

neist parimaid. Kokku on ta analüüsinud üle 1200 sordi vilju, usaldusväärsete andmete saamiseks iga sorti veel mitmeid aastaid, määrates olulisemad puuviljades ja marjades sisalduvad toitained. Lisaks uuris Koidu Kelt mõnede õuna-, pirni-, ploomi- maasika- ja musta sõstra toitainete akumulatsiooni ja lokaliseerimise ning ilmastiku mõju sellele.

Koidu Kelt on palju esinenud ettekannetega loengutel puuviljade ja marjade toitainete sisaldusest ja nende kasulikkusest inimeste tervisele. Ta on avaldanud üle 50 erialaartikli.

Koidu Kelt on raamatu "Puuviljad, marjad, tervis" (1997) üks autoreid.

Koidu Kelt oli Karksi-Nuia muinsuskaitse seltsi ja haridus- ja kultuuriseltsi ning Kitzbergi looduskaitse seltsi liige ja on osalenud arvukatel kokkutulekutel ja ekskursioonidel. Koidu toimetas Polli seinalehte "Inimene ja Loodus" kuhu ta põimis mälestused looduradadelt.

Koidu Kelt on harrastanud sporti, kuuludes Viljandi linna võrkpalli koondisesse, oli gümnaasiumi ajal maakonna meister. Hiljem harrastas ta lauatennist, milles omistati III järk. Suur huvi oli tal ka rahvatantsu vastu. Koidu tantsis TRÜ rahvakunstiambli ja teaduskonna segarühmas, hiljem Polli naisrühmas, Karksi naisrühmas "Kärtu" ja Nuia eakate rühmas "Kadri". Koidu juhendas ka Polli naisrühma "Ubin". Lisaks pakkus talle huvi võimlemine ja isetegevuslik näitlemine.

Inimesena oli Koidu väga abivalmis, sõbralik, usaldusväärne kaaslane ja hea diplomaat keerukate olukordade lahendamisel.

Koidul oli seltsiliseks alati karvane kass ja hulk raamatuid. Koidu Kelti aktiivset tegevust on tunnustatud mitmete aukirjade ja diplomitega.

Mälestame head kolleegi, õpetajat ja kohaliku kultuurielu edendajat.

EMÜ PKI Polli aiandusuuringute keskus